

Kääpiöhopeatäplä

Dvärgpärlemorfjäril

Boloria improba (Clossiana i.)

Uhanalaisuusluokka (IUCN): erittäin uhanalainen (EN)

Uhanalainen (LSA 521/2021)

Rauhoitettu (LSA 521/2021)

EU:n lajikoodi: 1931

Luontodirektiivin laji (liite II)

ALP suojelutaso epäsuotuisa huono, heikkenevä

Luonnehdinta

Kääpiöhopeatäplä on keskikokoista pienempi päiväperhoslaji, jonka etusiipien kärkiväli on 27–36 mm. Laji on muihin esiintymisalueillaan tavattaviin hopeatäplälajeihin verrattuna pienehkö ja väriltään tummansavuttunut. Sen siivet ovat pyöreätköt ja takasiipien alapinnoilla on vaaleampia kulkimikkaita kuvioita.

Elinympäristö ja levinneisyys

Kääpiöhopeatäplä esiintyy muutamilla Käsivarren Lapin korkeilla tuntureilla, erityisesti Kuonjarvarrilta Haltille ulottuvalla alueella. Lajin elinympäristöä ovat tuntureiden loivat ylärinteet noin 700–1 000 metrin korkeudessa. Se viihtyy paikoilla, joissa on puronokkelmia ja valuvesirinteitä sekä matalaa rehevää niittymäistä kasvillisuutta. Usein lumenviipymissä. Toukan käyttämää ravintokasvia ei tunneta, mutta naaraiden on havaittu munivan vaivaispajun (*Salix herbacea*) juureen.

Nykytila ja uhkatekijät

Kääpiöhopeatäplän havainnointia ja vuosien välistä seuranta vaikeuttavat merkittävästi lajin lentoajan ja sääolojen voimakkaat vaihtelut sekä se, että melkein kaikki tunnetut lajin esiintymispaikat Suomessa sijaitsevat vaikeiden taipaileiden takana Käsivarren erämaan alueella. Tämän vuoksi ei ole mahdollista arvioida laajemmassa mitassa kannan kehitystä. Kääpiöhopeatäplän ensisijaiseksi uhkatekijäksi on arvioitu ilmastonmuutosta. Porolaidunnuksen mahdollisia vaikutuksia on myös syytä tarkkailla, vaikka ne ovat oletettavasti vähäisiä. Lajia on talletettu paljon kokoelmiin runsaina esiintymisvuosina, mutta ei voida osoittaa, että keräilyllä olisi ollut vaikutusta populaation kokoon.

Hoitosuosituks

Kääpiöhopeatäplän esiintymistä huonosti tunnetuilla tunturi-alueilla pitää selvittää edelleen ja tehostaa seuranta.

Lähteet

- Ilmonen, J., Ryttyäri, T. & Alanen, A. (toim.). 2001. Luontodirektiivin kasvit ja selkärangattomat eläimet – Suomen Natura 2000 -ehdotuksen luonnontieteellinen arviointi. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Suomen ympäristö 510. 177 s.
- Marttila, O., Hahtela, T., Aarnio, H. & Ojalainen, P. 1990. Suomen päiväperhoset. Suomen Perhostutkijain Seura. Kirjayhtymä, Helsinki. S. 305–307.
- Somerma, P. 1997. Suomen uhanalaiset perhoset. Suomen ympäristökeskus, Suomen Perhostutkijain Seura, Helsinki. 336 s.
- Välimäki, P., Männistö, K. & Kaitila, J. 2011. Katsaus Enontekiön uhanalaisiin tunturiperhoslajeihin ja tunturiperhosseurannan esiintymisaluehavaintoihin vuosina 2008–2011. Baptria 36: 70–90.
- Suomen Perhostutkijain Seura 2022. *Boloria improba*. [Viitattu 1.11.2022] <https://www.perhoset.fi/historia/nymphalidae/bol-improba.htm>

Kuva: Mia Malin